



جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای کتشرش و برنامه ریزی آموزش عالی



برنامه درسی رشته

پژوهش علوم اجتماعی

Social Science Research

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته



گروه علوم اجتماعی

پیشنهادی دانشگاه تهران

بیت

نام رشته: پژوهش علوم اجتماعی

عنوان گرایش‌ها: -

گروه: علوم اجتماعی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کار گروه تخصصی: علوم اجتماعی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: دانشگاه تهران

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۱۰/۰۵

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پژوهش علوم اجتماعی، در جلسه شماره ۱۶۳ تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۵ کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب برنامه درسی یاد شده وارد دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، براساس برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پژوهش علوم اجتماعی مصوب جلسه ۹۸ تاریخ ۱۳۶۶/۰۸/۰۲ شورای عالی برنامه‌ریزی بازنگری شده است.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنگیان
دبیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی





دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

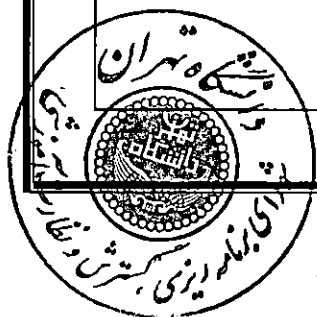
مقطع : دوره کارشناسی ارشد

رشته : پژوهش علوم اجتماعی

دانشکده علوم اجتماعی

مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه جامعه شناسی دانشکده علوم اجتماعی بازنگری شده و در چهارصد و سی امین جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۷ به تصویب رسیده است.



مصوبه شورای برنامه ریزی ، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : پژوهش علوم اجتماعی

مقطع : دوره کارشناسی ارشد

- برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته پژوهش علوم اجتماعی، که توسط اعضای هیات علمی گروه جامعه شناسی دانشکده علوم اجتماعی ، بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجراست.
 - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه برسد.
 - این برنامه درسی جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته پژوهش علوم اجتماعی مصوب مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۰۹ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران گردیده است.


حسن ابراهیمی

دبیر شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت
آموزشی دانشگاه

محمود کمره ای

معاون آموزشی دانشگاه

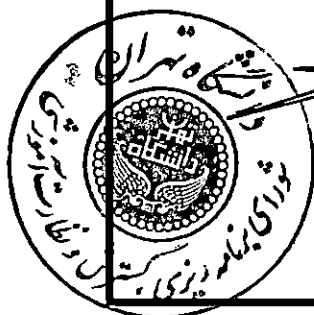


رای صادره جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته پژوهش علوم اجتماعی ، صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

سید محمد مقیمی

رئیس دانشگاه تهران





به نام خداوند حکیم



مشخصات کلی برنامه های درسی رشته پژوهش علوم اجتماعی در مقطع کارشناسی ارشد

دانشکده علوم اجتماعی
گروه جامعه شناسی



تعریف

پژوهش علوم اجتماعی مطالعه نحوه پژوهش نهادها، سازمانها و کنشهای اجتماعی و تحلیل و تفسیر ریشه‌ها، زمینه‌ها، علل و عوامل مسائل اجتماعی است.

هدف

برنامه کارشناسی ارشد رشته پژوهش علوم اجتماعی با در نظر گرفتن نیاز مبرم کشور به متخصصان سطح عالی این رشته تهیه و تدوین شده است. هدف دوره کارشناسی ارشد پژوهش علوم اجتماعی تربیت و تامین نیروی انسانی ماهر و متخصص برای انجام امور پژوهشی، آموزشی و مدیریتی و برنامه‌ریزی در زمینه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی و مسائل اجتماعی است. تاکید اصلی این رشته آموزش و ترویج کدوکاوه‌های میدانی در مورد مسائل اجتماعی کشور و تحلیل و تفسیر ریشه‌ها، زمینه‌ها، علل و عوامل آنها توصیف و تحلیل گستردگی آنها در جامعه و نهایتاً تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده از این مطالعات برای حل مسائل اجتماعی است.

ضرورت و اهمیت

ضرورت دوره کارشناسی ارشد پژوهشی علوم اجتماعی پاسخگویی به نیازهای پژوهشی، و مدیریتی و برنامه‌ریزی ارگانها و سازمانهای دولتی و غیردولتی مختلف در زمینه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی و مسائل اجتماعی است.

نقش و توانایی

فارغ‌التحصیلان این دوره در پژوهش و تحقیقات بنیادی و خاصه کاربردی در زمینه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی و به ویژه مسائل اجتماعی توانایی و مهارت لازم کسب می‌کنند و ضمن کسب توان تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و فرهنگی به امور پژوهشی، آموزشی و مدیریتی و برنامه‌ریزی در موسسات دولتی و غیردولتی مختلف در زمینه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی می‌پردازند.

طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد و شکل نظام بر اساس آیین نامه مصوب وزارت علوم می باشد.

شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو

شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو بر طبق قوانین و ضوابط وزارت علوم می باشد.



رشته پژوهش علوم اجتماعی
کارشناسی ارشد ناپیوسته

دوره تحصیلی	نوع واحد های درسی						جمع کل واحد های درسی
	جبرانی	عمومی	پایه	تخصصی	اختیاری	پروژه/ پایان نامه/ رساله	
کارشناسی ارشد	۱۲	-	-	۱۲-۱۰	۱۶-۱۴	۶-۴	۳۲-۲۸

دوره کارشناسی ارشد

تعداد واحد دروس کارشناسی ارشد	تعداد واحد
۱	دروس جبرانی
۲	دروس تخصصی
۳	دروس اختیاری
۴	پایان نامه
جمع	۲۸



جدول دروس جبرانی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
			نظری	عملی
۱	مبانی جامعه شناسی_ مفاهیم اساسی ۲	۲	۳۲	-
۲	نظریه های پیشگامان جامعه شناسی	۲	۳۲	-
۳	نظریه های جامعه شناسی	۲	۳۲	-
۴	روش تحقیق کمی نظری	۲	۳۲	-
۵	روش تحقیق کیفی نظری	۲	۱۶	۱۶
۶	مبانی تاریخ اجتماعی ایران	۲	۳۲	-
۱	جمع	۱۲	۱۷۶	۱۶
			۱۹۲	



جدول دروس تخصصی (اجباری)

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز / همنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی	۲	۳۲	-	۳۲	
۲	نظریه‌های مدرن جامعه‌شناسی	۲	۳۲	-	۳۲	
۳	تحلیل آماری در پژوهش علوم اجتماعی	۲	۱۶	۱۶	۳۲	
۴	روش تحقیق کیفی در پژوهش علوم اجتماعی	۲	۱۶	۱۶	۳۲	
۵	مسایل و انحرافات اجتماعی نوپدید در ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
	جمع کل	۱۰	۱۲۸	۳۲	۱۶۰	



جدول دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	جامعه شناسی تحولات شهری در ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
۲	سیاست اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	
۳	جامعه شناسی اقتصادی (مسایل کار، بیکاری و مصرف)	۲	۳۲	-	۳۲	
۴	رویکرد نظری مسائل اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	
۵	جامعه شناسی تاریخی	۲	۳۲	-	۳۲	
۶	تحلیل داده های کلان	۲	۳۲	-	۳۲	
۷	تحلیل شبکه های اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	
۸	پویشها و جنبشهای اجتماعی نوین	۲	۳۲	-	۳۲	
۹	جامعه شناسی ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۰	جامعه شناسی فرهنگ	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۱	جامعه شناسی نابرابری های اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۲	جامعه شناسی شبکه و فضای مجازی	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۳	جامعه شناسی مشروطه	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۴	جامعه شناسی اخلاق اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	
	جمع	۳۴	۵۴۴	-	۵۴۴	

- دانشجویان باید ۱۴ واحد درسی از بین دروس اختیاری انتخاب کنند.
- دانشجویان می توانند از دروس اختیاری سایر گرایش ها و گروه ها نیز انتخاب واحد کنند.



سرفصل دروس تخصصی (الزامی)

نام درس: نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی Classical Sociological Theory	تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:
اهداف: آشنا ساختن دانشجویان با نظریات موسسین جامعه‌شناسی در قرن نوزدهم و بیستم. معرفی پیش زمینه‌های اجتماعی و فکری بنیانگذاران جامعه‌شناسی. شناسایی زمینه‌های تاریخی و اجتماعی شکل‌گیری رشته جامعه‌شناسی در اروپا. پیگیری روند توسعه و تکامل دانش جامعه‌شناسی در سالهای بعدی تا اواسط قرن بیستم میلادی. صحبت از کاربرد پذیری یافته‌های جامعه‌شناسی کلاسیک در زمینه‌های اجتماعی (social settings) غیر اروپایی. در یک جمله، در این دوره لازم است دانشجویان با اهم رویکردهای کلاسیک به صورت تطبیقی آشنا باشند. آشنایی تطبیقی به صورت انتقادی و ایجاد زمینه برای تبیین موضوعات جامعه‌پیرامون، از جمله مهم‌ترین اهداف این دوره است.	سرفصل‌های درس: - ماهیت فهم تئوریک و تفاوت سایر فهم‌ها در مقایسه با آن - زمینه‌های فهم فلسفی در بحث از نظریه اجتماعی در اندیشه افلاطون - طلیعه معرفت مدرن در تبیین اجتماعیات بر اساس آرای ماکیاولی - بررسی تطبیقی منطق اثبات‌گرایی جامعه‌شناسی از منظر کنت و دورکیم - عینیت‌گرایی در تبیین جامعه‌شناختی - اراده‌مندی افعال انسانی و ضرورت‌های تئوریک - آگاهی بشر و نااندیشگی تئوریک - ارزش‌های اخلاقی و تبیین‌های جامعه‌شناختی - تاریخ‌مندی و فرایندی‌بودن تبیین‌های جامعه‌شناسانه - مقایسه؛ شرط لازم حجیت‌آوری نظریه جامعه‌شناسی - کفایت نظری - میانجی‌ها در تبیین اجتماعی - قواعد سنخ‌شناسی اجتماعی - جمع‌بندی و نتیجه‌گیری در خصوص ماهیت پروبلماتیک تبیین جامعه‌شناختی
منابع درس: - موزلیس، نیکوس. ۱۳۹۴. بیراهه‌های نظریه جامعه‌شناختی. ترجمه حمید پورنگ. تهران: نشر ترجمان. - ریتزر، جورج. ۱۳۹۳. نظریه جامعه‌شناسی. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی. (فصول انتخابی) - بودون، ریمون. ۱۳۸۴. مطالعاتی در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک. ترجمه باقر پرهام. تهران: نشر مرکز.	



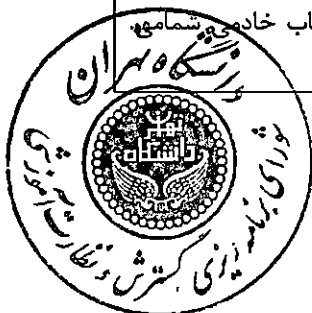
- دورکیم، امیل. ۱۳۸۵. قواعد روش جامعه‌شناسی. ترجمه علیمحمد کاردان. انتشارات دانشگاه تهران.
- مارکس، کارل: تزه‌ای فوئرباخ
- وبر، ماکس. ۱۳۸۲. روش‌شناسی علوم اجتماعی. ترجمه حسن چاوشیان. نشر مرکز. (فصول انتخابی)
- وبر، ماکس. ۱۳۸۴. اقتصاد و جامعه. ترجمه گروه مترجمان. انتشارات سمت. (فصول انتخابی)
- زیمل، گئورگ. ۱۳۹۲. درباره فردیت و فرم‌های اجتماعی. ترجمه شهناز مسمی‌پرست. نشر ثالث.



نام درس: نظریه‌های مدرن جامعه‌شناسی Contemporary Sociological Theory	
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:	
هدف: - ارتباط نظریه‌های متاخر جامعه‌شناسی با نظریه‌های سه جامعه‌شناس کلاسیک (مارکس، وبر و دورکیم) - معرفی نظریه‌های کلان در جامعه‌شناسی متأخر (دهه ۸۰ به بعد) - نحوه پاسخگویی پارادایمهای جامعه‌شناسی با معماهای جامعه‌شناسی مانند کنش/ساختار؛ وفاق/کشمکش - جنسیت؛ نوع تفسیر از ریشه‌های جامعه جدید. - آیا نظریه‌های متأخر برای شناختن جامعه ایران مفید است؟ - روشن کردن بحث تلفیق نظریه‌ها (در چه سطوحی از نظریه‌ها تلفیق امکان‌پذیر است؟)	
سرفصل‌های درس: جلسه اول: یک بحث مقدماتی (توضیح معنا، انواع و کارکرد نظریه‌ها در تاریخ علم جامعه‌شناسی). جلسه دوم: توضیح نظریات دسته اول یا (نظریات نرمال) و تغییرات آن در نظریه پردازیهای متاخر با ذکر مثال. جلسه سوم: ادامه موضوع جلسه دوم با ذکر مثال. جلسه چهارم: توضیح نظریات کلان جامعه‌شناسی متاخر یا نظریات نوع دوم (توضیح ماهیت معرفتی آنها و اینکه چرا ما همچنان به نظریات کلان برای فهم جوامع نیازمندیم). جلسه پنجم: توضیح معنای بحثهای مکتبی و یا متاتئوری و یا نظریات دسته سوم مانند مکتب ساختیابی. جلسه ششم: توضیح نظریه‌های کلان هابرماس درباره جامعه مدرن کنونی، جامعه سرمایه داری پیشرفته. جلسه هفتم: توضیح نظریه کلان الریک بک، جامعه در آغوش خطر. جلسه هشتم: توضیح نظریه آنتونی گیدنز، جهان رها شده. جلسه نهم: توضیح نگاه معرفتی هابرماس به انواع جامعه‌شناسی. جلسه دهم: توضیح نگاه معرفتی آنتونی گیدنز به جامعه‌شناسی. جلسه یازدهم: توضیح نگاه معرفتی پیربوردیو به جامعه‌شناسی. جلسه دوازدهم و سیزدهم و چهاردهم: درباره سایر نظریه پردازان متاخر مثل گافمن، برگر، الیاس و فوکو.	
منابع درس: • جلالی‌پور، حمیدرضا و جمال محمدی (ترجمه و تالیف). ۱۳۸۷. نظریه‌های متاخر جامعه‌شناسی. تهران: نشر نی • کرایب، یان. ۱۳۸۶. نظریه اجتماعی مدرن: از پارسونز تا هابرماس. تهران: آگه. • سیدمن، استیون. ۱۳۹۲. کشاکش آرا در جامعه‌شناسی. ترجمه هادی جلیلی. تهران: نشر نی. Sydedberg, Richard. 2016. "Before Theory Comes Theorizing or How to Make Social Science More Interesting," <i>British Journal of Sociology</i> 67,1:5-22.	



نام درس: تحلیل آماری در پژوهش علوم اجتماعی
Statistical analysis in social science research
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری و عملی
پیشنیاز:
هدف:
آشنایی با منطق و روش ها و فنون پژوهشی کمی به گونه ای که دانشجو بتواند با بهره گیری از فنون آماری پیشرفته به تحلیل مسائل و موضوعات حوزه علوم اجتماعی بپردازد.
سرفصل های درس:
- منطق و مبانی سنت کمی - استراتژی پژوهش کمی - علیت اجتماعی - ماهیت روش پیمایش و کاربردهای آن - طرح تحقیق توصیفی و تبیینی (پیمایش) - سنجش (نظریه سنجش، پایایی و اعتبار، مقیاس سازی) - طرح نمونه گیری (نظریه نمونه گیری احتمالی، روشهای نمونه گیری احتمالی - تصادفی ساده، سیستماتیک، طبقه بندی، - خوشهای چندمرحلهای) - توصیف و تحلیل دادهها - تحلیل واریانس - تحلیل رگرسیون خطی (منطق رگرسیون خطی، مفروضات و کاربرد آن) - تحلیل مسیر (منطق تحلیل مسیر، مفروضات و کاربرد آن) - تحلیل رگرسیون لجستیک (منطق رگرسیون لجستیک، مفروضات و کاربرد آن) - تحلیل تمایز (تشخیصی) - تحلیل عامل (منطق تحلیل عامل، مفروضات و کاربرد آن) - تحلیل ثانویه داده ها
منابع درس:
- نایبی، هوشنگ. ۱۳۹۳. برنامه کامپیوتری آمار در علوم اجتماعی: SPSS. تهران: نشر نی. - امین مظفری، فاروق و خورشید پاداش اصل. ۱۳۸۹. اصول آمار پیشرفته در علوم رفتاری با کاربرد SPSS. تهران: انتشارات جامعه شناسان. - نایبی، هوشنگ. ۱۳۹۵. تحلیل داده های تحقیقات کمی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. - کلی، مایکل و رابرت دانلی. ۱۳۹۶. مسائل آماری: نزدیک به ۹۰۰ مساله ی آماری با راه حل جامع برای همه ی موضوعات اصلی آمار. ترجمه محمد مجتبی کیخای فرزانه. تهران: انتشارات تمدن علمی. (فصول انتخابی) - کریمر، دانکن و دنیس اویت. ۱۳۹۰. فرهنگ تشریحی آمار در علوم اجتماعی. ترجمه عبدالوهاب خادمی شامهر. تهران: نشر نی. (فصول انتخابی)



- کفاشی، مجید. ۱۳۹۱. کاربرد آمار استنباطی در پژوهش اجتماعی. تهران: انتشارات جامعه شناسان.

- Agresti, Alan. 2018. *Statistical Methods for the Social Sciences*. 5th Edition. England: Pearson Education Limited.
- Knoke, David; George W. Bohrnstedt and Alisa Potter Mee. 2002. *Statistics for Social Data Analysis*, 4th Edition. New York: Peacock Publishers.
- Fox, John. 2016. *Applied Regression Analysis and Generalized Linear Models*. 3rd Edition. Sage Publications.
- Healy, Kieran. 2019. *Data Visualization: A Practical Introduction*. Princeton: Princeton University Press. (selected chapters)
- York, Richard and Ryan Light. 2017. Directional Asymmetry in Sociological Analyses. *Socius: Sociological Research for a Dynamic World* 3: 1-13.



نام درس: روش تحقیق کیفی در پژوهش علوم اجتماعی Qualitative Research Methods in social science research
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری و عملی پیشنیاز:
هدف: - آشنائی دانشجویان با کلیات و مقدمات روش‌های کیفی تحقیقی - آشنائی با تفاوت‌های عمده روش‌های کمی و کیفی تحقیق - آشنائی با انواع عمده روش‌های کیفی تحقیق
سرفصل‌های درس: - توضیح مقدمات و کلیات روش‌های کیفی - توضیح تفاوت روش‌های کمی و کیفی - طرح و بررسی انواع روش‌های کیفی
منابع درس: - ذکایی، محمد سعید. ۱۳۹۹. هنر انجام پژوهش کیفی (از مساله یابی تا نگارش). تهران: نشر آگه. - فلیک، اووه. ۱۳۹۴. درآمدی بر تحقیق کیفی. ترجمه هادی جلیلی. تهران: نشر نی. - خنیفر حسین و ناهید مسلمی. ۱۳۹۸. اصول و مبانی روش‌های پژوهش کیفی. نتهران: شر نگاه دانش. - هالیدی، آدریان. ۱۳۹۴. اجرا و نگارش پژوهش کیفی. ترجمه منیره ژیان طبسی، مهری بهار، مرضیه موحدی و فاطمه همدانیان. تهران: نشر علم. - کریپندورف، کلوس. ۱۳۹۰. تحلیل محتوا: مبانی روش‌شناسی. ترجمه هوشنگ نایبی. تهران: نشر نی. (فصول انتخابی) - یین، رابرت کی. ۱۳۹۳. موردپژوهی در تحقیقات اجتماعی. تهران: نشر نی. (فصول انتخابی) - وورگنسن، ماریان و لوئیز فیلیپس. ۱۳۹۱. نظریه و روش در تحلیل گفتمان. ترجمه هادی جلیلی. تهران: نشر نی. (فصول انتخابی) - Luker, Kristin. 2010. <i>Salsa Dancing into the Social Sciences: Research in an Age of Info-glut</i>. Cambridge, MA: Harvard University Press. - Lamont, Michèle and Patricia White. 2008. <i>The Evaluation of Systematic Qualitative Research in the Social Sciences</i>. Washington, D.C.: National Science Foundation. (selected chapters) - Timmermans, Stefan and Iddo Tavory. 2014. <i>Abductive Analysis: Theorizing Qualitative Research</i>. Chicago: University of Chicago Press. - Lichterman, Paul and Isaac Reed. 2015. "Theory and Contrastive Explanation in Ethnography." <i>Sociological Methods and Research</i> 44(4): 585-635. - Bloor, Michael. 2001. "Techniques of Validation in Qualitative Research: A Critical

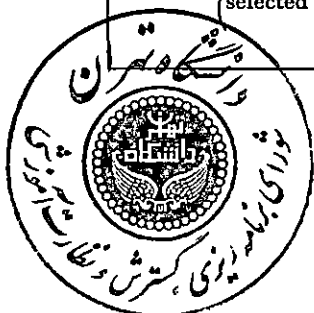


Commentary." Pp. 383-396 in *Contemporary Field Research*. 2nd Edition. Long Grove, IL:
Waveland Press

- Saldana, Johnny M. 2015. *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. Thousand Oaks, CA:
Sage Publications.



نام درس: مسایل و انحرافات اجتماعی نوپدید در ایران Emerging social trends and deviations in Iran
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:
هدف: - درک مقدمات و مبانی مسائل اجتماعی، علل و عوامل و پیامدهای آن - درک اهم مسائل اجتماعی مطرح در کشور - تحلیل جامعه شناختی اهم مسائل اجتماعی ایران - مشارکت دانشجویان در تحلیلی اهم مسائل اجتماعی ایران
سرفصل‌های درس: - بحث در مورد رویکردهای مختلف در بررسی مسائل اجتماعی - بحث در مورد شناخت اهم مسائل اجتماعی کشور - بحث در مورد علل و عوامل بروز و استمرار مسائل اجتماعی - بحث در اهمیت یافتن راه حل های بومی (مبتنی بر مقتضیات تاریخی-اجتماعی-فرهنگی) برای مقابله با مسائل اجتماعی کشور
منابع درس: - اطلس مسائل اجتماعی ایران. ۱۳۹۵. تهران : وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاونت رفاه اجتماعی، دفتر امور آسیب های اجتماعی. - فولادیان احمد و علی بنی اسدی. ۱۳۹۶. بررسی مسایل اجتماعی ایران. مشهد: انتشارات فرانگیزش. - معیدفر سعید. ۱۳۸۹. مسائل اجتماعی ایران : جامعه شناسی اقشار و گروههای آسیب پذیر. تهران: نشر علم. - رفیع پور، فرامرز. ۱۳۹۸. دریغ است ایران که ویران شود. تهران: شرکت سهامی انتشار. (فصول انتخابی) - گروه نویسندگان. ۱۳۹۸. مقالات برگزیده ی سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران. تهران : نشر آگاه. (فصول انتخابی) - انجمن جامعه شناسی ایران. ۱۳۸۳. آسیب های اجتماعی ایران (مجموعه مقالات). تهران: نشر آگه. (فصول انتخابی) - Barkan, Steven E. 2020. <i>Social Problems: Continuity and Change</i>. Faculty and Staff Monograph Publications. - Manza, Jeff et. al. 2018. <i>Social Problems: The Sociology Project</i>. New York: Pearson. - Gheissari, Ali. 2009. <i>Contemporary Iran: Economy, Society, Politics</i>. England: Oxford University Press. (selected chapters)



سرفصل دروس اختیاری

نام درس: جامعه‌شناسی تحولات شهری در ایران	
تعداد واحد: ۲	Sociology of Urban Developments in Iran
نوع واحد: نظری	
پیشنیاز:	
هدف:	- آشنایی دانشجویان با کلیات و مقدمات جامعه‌شناسی شهری - آشنایی با فرایندهای مختلف شهرنشینی و انواع گروه‌های شهرنشین - آشنایی با تأثیرات متقابل انسان و شهرنشینی - کاربرست تحلیل‌های جامعه‌شناختی در خصوص شهر و پدیده‌های شهری (با تأکید بر جامعه ایران)
سرفصل‌های درس:	- آشنایی دانشجویان با کلیات و مقدمات جامعه‌شناسی شهری - آشنایی با فرایندهای مختلف شهرنشینی و انواع گروه‌های شهرنشین - آشنایی با تأثیرات متقابل انسان و شهرنشینی
منابع درس:	- کلارک، دیوید. ۱۳۹۴. جامعه مصرفی و شهر پسمدرن. ترجمه حمید پورنگ. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. - باندز، مایکل (۱۳۹۰). نظریه اجتماعی شهری (شهر، خود و جامعه). ترجمه دکتر رحمت‌الله صدیق سروسنایی. تهران: دانشگاه تهران. - شیخی، محمدتقی (۱۳۸۹). جامعه‌شناسی شهری. تهران: شرکت سهامی انتشار. - خلیلوند، کلثوم (۱۳۹۰). حاشیه‌نشینی و فرایند شکل‌گیری آن در ایران. تهران: انتشارات جوهر حیات.



نام درس: سیاست اجتماعی
Social policy
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
این کلاس خواهد کوشید پاسخ دهد که سیاست اجتماعی چیست، پروسه تدوین و اجرای آن چگونه است، و چگونه بستر های اجتماعی کلان، موجبات موفقیت و یا شکست سیاست های اجتماعی را فراهم می آورند. سیاست اجتماعی، در اینجا از منظر جامعه شناختی مورد مطالعه و کنکاش قرار خواهد گرفت. در ابتدا، مفاهیم اساسی در علم سیاست اجتماعی معرفی خواهند شد و حوزه های اصلی در سیاست اجتماعی مرور می شوند. در ادامه، نظریات رایج و همچنین دستاورد های تجربی عمده در بحث دولت رفاه و تحلیل سیاست اجتماعی ارزیابی می شوند. سپس مکانیزم های تدوین و پیاده سازی سیاست های اجتماعی در پرتو دانش جامعه شناختی (حاصل از آسیب شناسی جامعه شناسان) طرح می گردد. در ادامه، به موضوع ارزیابی سیاست ها پرداخته خواهد شد و اهمیت و کاربرد "تحقیقات ارزیابی" در آسیب شناسی و هدایت سیاست های اجتماعی بررسی خواهند شد. در نهایت، با عنایت به چند نمونه عینی در مورد ایران، تاثیر زمینه های فرهنگی و اجتماعی کلان بر برآمد سیاست های اجتماعی به بحث گذارده خواهد شد.
سرفصل های درس:
- رابطه سیاست و جامعه شناسی - تعریف سیاست اجتماعی - تاریخچه سیاست اجتماعی - تبارشناسی سیاست اجتماعی - بحث از دولت رفاه (welfare state)، سیاست عمومی (public policy)، اقتصاد بخش عمومی (public economics) و بخش غیر انتفاعی (non-profit sector) - حوزه های سیاست گذاری اجتماعی - نظریه های سیاست اجتماعی - مروری بر ملاحظات روش شناختی در رشته سیاست اجتماعی - بستر شناسی سیاست اجتماعی در ایران بعد از انقلاب
منابع درس:
- قاراخانی، معصومه. ۱۳۸۹. دولت و سیاست اجتماعی در ایران. نشر آگه. - غفاری، غلامرضا و کرم حبیب پورگتابی. ۱۳۹۳. سیاست اجتماعی: بنیان های مفهومی و نظری. موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران. - دین، هارتلی. ۱۳۸۹. سیاست گذاری اجتماعی. ترجمه عبدالله بچرانلو، انتشارات پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی. - وصالی سعید و رضا امیدی. ۱۳۹۳. سیاست گذاری اجتماعی: زمینه ها و رویکردها. فصلنامه برنامه ریزی و بودجه شهران.



- نوزدهم، شماره ۱: ۱۷۹-۲۰۶.
- تاج مزینانی، علی اکبر. ۱۳۹۰. گونه شناسی نظام های رفاهی در جهان. نشریه برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، دوره ۳، شماره ۶: ۲۳۴-۲۰۳.
 - مقدم، والتاین و مسعود کارشناس. ۱۳۹۱. سیاست گذاری اجتماعی در خاورمیانه: پویایی های اقتصادی، سیاسی و جنسیتی. نشر دانشگاه امام صادق (ع).
 - قاراخانی، معصومه. ۱۳۹۱. سیاست اجتماعی نامتوازن در ایران. فصلنامه جامعه پژوهی فرهنگی. سال نهم، شماره ۲: ۹۴-۷۳.
 - قاراخانی، معصومه. ۱۳۹۵. سیاست اجتماعی در ایران، شکاف دولت ملت. فصلنامه علوم اجتماعی. دانشگاه علامه طباطبائی، ۷۳: ۱۱۸-۹۳.

- Spicker, Paul. 20۱۴. *Social Policy: Theory and Practice*. Bristol, UK: Policy Press.



نام درس: جامعه‌شناسی اقتصادی (مسایل کار، بیکاری و مصرف) Economic Sociology	
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:	
هدف: هدف از ارائه درسی جامعه‌شناسی اقتصادی معرفی و بحث بر سر مفاهیم اصلی و اصول جامعه‌شناسی اقتصادی و تفاوت روش‌شناختی و مفهومی آن با اقتصاد نئوکلاسیک، اقتصاد نهادگرا و اقتصاد مارکسیستی است. همچنین کاربردهای جامعه‌شناسی اقتصادی در شناخت پدیده‌های اقتصادی بر اساس آراء جامعه‌شناسان درباره این مسائل و اصول مرتبط به دانشجویان رشته جامعه‌شناسی تدریس خواهد شد. دانشجویان در پایان این درس به اهمیت تفاوت آرا اقتصادی و جامعه‌شناسان اقتصادی و نیز به کار بستن اصول جامعه‌شناسی اقتصادی آگاهی خواهند یافت. انتظار می‌رود که درک این حوزه تحقیقی و آگاهی از نظریه‌های جامعه‌شناسان اقتصادی دانشجویان را در شناخت تاثیر مسائل اقتصادی در مشکلات اجتماعی و ارتباط دادن آن با امر سیاستگذاری اجتماعی و اقتصادی کمک کند. این درسی در ۱۶ جلسه در زمینه‌های مرتبط با جامعه‌شناسی اقتصادی از جمله تشریح تفصیلی تفاوت‌های آن با اقتصاد نئو کلاسیک تنظیم شده است.	
سرفصل‌های درس: - موضوعات عمومی، تعاریف مختلف از جامعه‌شناسی اقتصادی (تحلیل جامعه‌شناختی پدیده‌های اقتصادی) - تفکیک جامعه‌شناسی اقتصادی از جامعه‌شناسی زندگی اقتصادی - تفاوت‌های جامعه‌شناسی اقتصادی از علم اقتصاد: مفهوم کنشگر: کنش اقتصادی؛ محدودیتهای کنش؛ رابطه اقتصاد و جامعه؛ هدف تحلیل در روشهای مورد استفاده، و سنتهای فکری - اندیشه‌های جامعه‌شناسی اقتصادی: مارکس، ماکس وبر، دورکیم، شومپتر، پولانی، پارسنز، اسمسler، گیدنز؛ و اندیشه اقتصادی: کینز، اسمیت، هایک - نظریه علوم اجتماعی و مسائل اقتصاد کلان: بررسی ارتباط تحولات برخی روندهای نظریه علوم اجتماعی و برخی موضوعات اقتصاد کلان مرسوم؛ دیدگاه انتخابات عقلانی در جامعه‌شناسی اقتصادی - فرهنگ و اقتصاد: تنوع فرهنگها؛ تاثیرات فرهنگی بر جامعه‌شناسی اقتصادی؛ فرهنگ در اندیشه اقتصادی؛ فرهنگ در تولید نظامها، نهادها و رفتار اقتصادی - نظامهای اقتصادی بر پایه معیارهای مختلف بازارها به مثابه ساختهای اجتماعی: پیچیده بودن پدیده بازار، بازار در نظریه اقتصادی، جامعه‌شناسی بازار - کار سرمایه‌داری و بازارهای کار: سازمان کار، جهانی شدن و تحولات در بازار کار، سرنوشت اتحادیه‌های کارگری، بحران دولت رفاهی، شغل و کار - جامعه‌شناسی پول: پول، بانکداری و بازارهای مالی - اقتصاد غیررسمی و اقتصاد زیرزمینی: تعاریف، پویایی‌های اجتماعی اقتصاد غیر رسمی، اندازه‌گیری فعالیتهای زیر زمینی و یا غیر رسمی جامعه‌شناسی مصرف: نظریه‌ها و ریشه‌های رشد جامعه مصرفی و تغییرات در سبک زندگی - مسائل مختلف مصرف: فروشگاه‌های بزرگ و خرید در جامعه مصرفی - نظریه‌های مربوط به مد و لباس در جامعه مصرفی - جمع‌بندی و مرور مباحث به منظور ارائه رهیافت‌های مختلف در جامعه‌شناسی اقتصادی	



منابع درس:

- تیموری محمود؛ حسین اکبری؛ حسین میرزایی؛ و محمد مبارکی. ۱۳۹۹. تحلیل فازی تنوعات تجربی توسعه اقتصادی براساس جایگاه نخبگان استان‌ها در ساختار سیاسی معاصر ایران. مجله جامعه‌شناسی اقتصادی توسعه. دوره ۹، شماره ۱: 45-70.
- وبر، ماکس. ۱۳۸۴. اقتصاد و جامعه. ترجمه عباس منوچهری، مهرداد ترابی‌نژاد، مصطفی عمادزاده. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) (فصول)
- هریس وایت، باریارا. ۱۳۸۵. فهم بازارها در اقتصادهای در حال توسعه به مثابه نهادهای اجتماعی و سیاسی. ترجمه علی اصغر سعیدی. فصلنامه اقتصاد سیاسی تحول همه جانبه. تهران: شماره اول.
- بودریار ژان. ۱۳۸۹. جامعه مصرفی: اسطوره‌ها و ساختارها. ترجمه پیروز ایزدی. تهران: ثالث.
- سیف‌اللهی، سیف‌الله. ۱۳۹۰. جامعه‌شناسی توسعه اقتصادی - اجتماعی ایران: زمینه‌ها، موانع و تنگناها. تهران: موسسه انتشارات جامعه پژوهان سینا.
- مومنی، فرشاد. ۱۳۹۶. عدالت اجتماعی، آزادی و توسعه در ایران امروز. تهران: انتشارات نقش و نگار.
- Neil J. Smelser and Richard Swedberg (Eds.). 2005. The Handbook of Economic Sociology, second edition. New York and Princeton: Russell Sage Foundation and Princeton University Press.
- Randall Collins, Mauro F. Guillén, Paula England and Marshall Meyer (Eds.). 2002. The New Economic Sociology: Developments in an Emerging Field at the Millennium. New York: Russell Sage Foundation
- Frank Dobbin (Ed.). 2004. The New Economic Sociology: A Reader. Princeton University Press: Princeton (selected chapters)



نام درس: رویکرد نظری مسائل اجتماعی
Theoretical Approaches to social Problems
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
در این درس دو واحدی دانشجویان با تعریفهای مسائل اجتماعی، علل و عوامل شکل‌گیری آنها، تبعات این گونه مسائل و قربانیان آن و همچنین با برخی راه‌حل‌های پیشنهادی برای مسائل اجتماعی در قالب رویکردهای مختلفی که مطرح گردیده آشنا میشوند.
سرفصل‌های درس:
- کلیات (مقدمه، حوزه مطالعاتی، تفاوت بین آسیب‌شناسی اجتماعی، مسائل اجتماعی، انحرافات اجتماعی و جرم‌شناسی، مفاهیم و تعاریف) - رویکرد آسیب‌شناسی اجتماعی - رویکرد بی‌سازمانی اجتماعی - رویکرد تضاد ارزش‌ها - رویکرد کج رفتاری - رویکرد انگ زنی - رویکرد انتقادی - رویکرد بر ساخت‌گرایی - بازنگری کلی
منابع درس:
- رایبینگن ارل و مارتین واینبرگ. ۱۳۸۲. رویکردهای نظری هفتگانه در بررسی مسائل اجتماعی. ترجمه رحمت الله صدیق سروسستانی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. - محسنی تبریزی، علیرضا. ۱۳۸۳. وندالیسم، تهران: انتشارات آن. - یوسفی علی و حسین اکبری. ۱۳۹۰. تاملی جامعه‌شناختی در تشخیص و تعیین اولویت مسائل اجتماعی ایران. مجله مسائل اجتماعی ایران. سال دوم، شماره ۱: ۱۹۵-۲۲۳. - Macionis, John. 2015. <i>Social Problems</i>. Pearson - Ritzer, G. (2004). <i>Handbook of social problems: A comparative international perspective</i>. SAGE Publications, Inc.



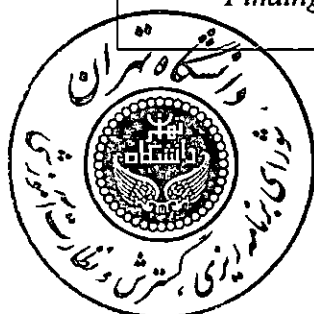
نام درس: جامعه‌شناسی تاریخی
Historical Sociology
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:
هدف: درس جامعه‌شناسی تاریخی در دوره کارشناسی ارشد، با هدف آشنایی دانشجویان با تاریخچه، نظریه‌ها، روش‌های رایج و صاحب‌نظران جامعه‌شناسی تاریخی و نیز کاربرد انتقادی آن در تحلیل تاریخ ایران برگزار می‌شود و در انتهای ترم، انتظار می‌رود که دانشجویان بتوانند بر اساس آن، تاریخ مهمترین بزرگه‌های معاصر تاریخ ایران را بر اساس نظریه‌ها و روش‌های جامعه‌شناسی تاریخی تحلیل کنند.
سرفصل‌های درس: - جلسه اول: تعریف جامعه‌شناسی تاریخی و تمایز آن با تاریخ اجتماعی و حوزه‌های مشابه؛ تاریخ جامعه‌شناسی تاریخی در جهان و در ایران - جلسه دوم و سوم: نظریه‌های جامعه‌شناسی تاریخی (مارکسیستی و غیر مارکسیستی) - جلسه چهارم تا ششم: روش در جامعه‌شناسی تاریخی - جلسات هفتم تا چهاردهم: جامعه‌شناسی تاریخی ایران
منابع درس: - اسمیت، دنیس. ۱۳۸۶. پیرآمدن جامعه‌شناسی تاریخی. ترجمه هاشم آغاچری. تهران: مروارید. - طالبان، محمدرضا. ۱۳۸۹. روش‌شناسی مطالعات انقلاب. با تأکید بر انقلاب اسلامی ایران. تهران: پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی. - اسکاچل، تدا. ۱۳۷۶. دولت‌ها و انقلاب اجتماعی. ترجمه مجید رویین تن. تهران: سروش. - اتابکی، تورج (گردآوری و تالیف). ۱۳۹۰. دولت و فرودستان. ترجمه آرش عزیزی. تهران: ققنوس - فوران، جان (گردآورنده). ۱۳۹۶. یک قرن انقلاب در ایران. ترجمه حسن اسدی. تهران: نشر مولی. - آبراهامیان، پروانه. ۱۳۸۹. تاریخ ایران مدرن. ترجمه محمدابراهیم فتاحی. تهران: نشر نی - عظیمی، فخرالدین. ۱۳۹۱. بحران دموکراسی در ایران. ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی و بیژن نودری. تهران: نشر آسیم. - Keddie, Nikki. 2006. <i>Modern Iran: Roots and Results of Revolution</i>. Yale University Press.



نام درس: تحلیل داده‌های کلان
Big data Analysis / Meta-analysis in Sociology
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
آشنا سازی دانشجویان با تحلیل داده های کلان به عنوان یک روش به سرعت در حال رشد در تحلیل داده های انبوه در علوم اجتماعی. آشنا سازی دانشجویان با مقوله کلان-داده (big data) و مصادیق کلان-داده در جامعه شناسی.
سرفصل‌های درس:
- تعاریف و مفهوم سازی اولیه - مصادیق داده های کلان در جامعه شناسی - مراحل انجام تحلیل داده های کلان - بررسی نمونه های تحلیل داده های کلان
منابع درس:
- Tong, G. and Guo, G. (2019) 'Meta-analysis in Sociological Research: Power and Heterogeneity', <i>Sociological Methods & Research</i>. - Tinati R, Halford S, Carr L, Pope C. Big Data: Methodological Challenges and Approaches for Sociological Analysis. <i>Sociology</i>. 2014;48(4):663-681 - Roelfs DJ, Shor E, Falzon L, Davidson KW, Schwartz JE. 2013. Meta-Analysis for Sociology - A Measure-Driven Approach. <i>Bull Methodol Sociol</i>: 117(1):75-92. doi:10.1177/0759106312465554



نام درس: تحلیل شبکه‌های اجتماعی
Social network analysis (SNA)
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
- معرفی مفهوم شبکه اجتماعی و ارائه تعریف از شبکه اجتماعی. بحث در مورد نظریه های تحلیل شبکه و سنجه های مرتبط با آن. بحث از مدل سازی و مدل های مرسوم در تحلیل شبکه های اجتماعی. معرفی نرم افزار های معمول (از قبیل UCINET, NetDraw, EgoNet, E-net) در تحلیل شبکه اجتماعی. طرح کاربرد های تحلیل شبکه در جامعه شناسی امروز و جامعه شناسی ایران.
سرفصل های درس:
- کلیات و تعاریف اولیه - تاریخچه و جایگاه تحلیل شبکه اجتماعی - انواع شبکه (شبکه های اجتماعی آنلاین، شبکه های معاضدت، شبکه های معاشرت و غیره) - مفاهیم اساسی در تحلیل شبکه - پیش زمینه نظری و روش شناختی تحلیل شبکه - بحث استفاده از سنجه های آمار-محور و گراف-محور در انجام تحلیل - آشنایی با ترسیم گراف و تجسم داده (visualization) در تحلیل شبکه - تست فرضیات در تحلیل شبکه - آشنایی با طراحی مدل در تحلیل شبکه - ملاحظات نهایی
منابع درس:
- Steven Borgatti, Martin Everett and Jeffrey Johnson. 2013. <i>Analyzing Social Networks</i>. First Edition. Sage Publication - Newman, M.E.J. 2010. <i>Networks: An Introduction</i>. Oxford University Press. - Tom Valente. 2010. <i>Social Networks and Health: Models, Methods and Applications</i>. First Edition. Oxford University Press. - Charles Kadushin. 2011. <i>Understanding Social Networks: Theories, Concepts and Findings</i>. First Edition. Oxford University Press.



نام درس: پویشها و جنبشهای اجتماعی نوین
New social movements and movements
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
- مفهوم سازی جنبش های اجتماعی - معرف تقسیم بندی های نوین از انواع جنبش های اجتماعی - معرفی نظریات جنبش های اجتماعی - تعمق در مفاهیم جامعه، جامعه مدنی و دولت؛ و همچنین مفاهیم پیوند دهنده جامعه با دولت (مثل طبقه؛ دموکراسی پارلمانی؛ مؤلفه های شبه سیاسی). - آشنایی با مفاهیم و نظریه های محوری در بحث انقلاب ها و جنبشی های اجتماعی - کوشش در جهت تبیین جنبشهای اجتماعی ایران
سرفصل های درس:
- توضیح سنتهای نظری: مارکس وبرو دور کیم - از منظر جامعه شناسی گیدنز (و ارزیابی نارسایی های آن) - نظریه های مربوط به دولت - ملت سازی - نظریه های مربوط به دموکراتیزاسیون در دو دهه اخیر - مفهوم جنبش اجتماعی و تفاوت آن با مسأله اجتماعی، با فعالیتهای حزبی، با زندگی روزمره - مفهوم انقلاب و انواع آن - چشم اندازهای نظری: - الف: نظریه های متعارف شامل تخصیص طبقاتی؛ ساختی - کارکردی (جامعه توده ای، فشار ساختاری، محرومیت نسبی). - ب: نظریه های متأخر شامل بسیج منابع (اولسون - آبرشال، زالد - مک کارتی، چارلز تیلی)؛ ساختی - ارزش محور (اوفه، هابرماس، اینگلهارت)؛ ساختی - هویت محور (توزن، ملوچی، کاستلز). - نقش رسانه در جنبش های اجتماعی متأخر
منابع درس:
- جلالی پور، حمیدرضا. ۱۳۹۱. لایه های جنبشی جامعه ایران؛ دو جنبش کلان و ده جنبش خرد اجتماعی. پژوهشنامه علوم سیاسی. سال هفتم پاییز شماره ۴ (پیاپی ۲۸). - جلالی پور، حمیدرضا. ۱۳۸۱. جامعه شناسی جنبش های اجتماعی. تهران: طرح نو. - امین صارمی، نوذر. ۱۳۹۴. جامعه شناسی جنبشهای اجتماعی (تحول کنش های کارگری در ایران). تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
Staggenborg, Suzanne and Howard Ramos. 2016. <i>Social Movements</i> . 3rd Ed. Toronto:



نام درس: جامعه‌شناسی ایران
The sociological study of Iran's society
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
هدف از این درس، شناسایی ابعاد پنج گانه اقتصادی، جامعه‌ای، فرهنگی، سیاسی، و زیست محیطی جامعه ایران معاصر بخصوص ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی است. در این درس، نظریات جامعه‌شناختی که کوشیده‌اند روند های تکاملی جامعه ایران معاصر را توضیح دهند معرفی خواهند شد.
سرفصل‌های درس:
- مروری بر تاریخ اجتماعی ایران معاصر - روند توسعه اقتصادی در ایران معاصر و مولفه های آن - روند توسعه اجتماعی در ایران معاصر و مولفه های آن - وضعیت آموزش و توسعه فرهنگی - فراز و نشیب توسعه سیاسی در ایران معاصر - اقتصاد سیاسی ایران معاصر - تحلیل طبقاتی ایران کنونی - تاثیر توسعه فن آوری های ارتباطی و اطلاعاتی بر توسعه ایران معاصر - تاثیرات نظام جهانی و جهانی شدن بر روند های تکاملی جامعه ایران
منابع درس:
- آزاد ارمکی، تقی. ۱۳۹۰. ساختار نظریه‌ی جامعه‌شناختی جامعه‌ی ایران. تهران: نشر علم. - سعیدی، علی اصغر. ۱۳۹۹. تکنوکراسی و سیاست گذاری اقتصادی در ایران. تهران: انتشارات لوح فکر. - جلائی‌پور، حمیدرضا. ۱۳۹۲. جامعه‌شناسی ایران: جامعه‌کژمدن. تهران: نشر علم. - رمضانی، ابوالفضل. ۱۳۹۳. ساختار نظریه‌های جامعه‌شناسی ایران: ۱۶ نظریه درباره جامعه ایران. تهران: نشر مولف. - آبراهامیان، پروانه. ۱۳۹۴. مردم در سیاست ایران پنج پژوهش موردی. ترجمه بهرنگ رجبی. تهران: نشر چشمه. - همایون کاتوزیان، محمدعلی. ۱۳۹۲. ایران، جامعه کوتاه مدت و ۳ مقاله دیگر. ترجمه عبدالله کوثری. تهران: نشر نی. - آبراهامیان، پروانه. ۱۳۸۹. تاریخ ایران مدرن. ترجمه محمد ابراهیم فتاحی. تهران: نشر نی. - Maloney, Suzanne. 2015. <i>Iran's Political Economy since the Revolution</i>. New York: Cambridge University Press. - Gheissari, Ali, ed. 2009. <i>Contemporary Iran: Economy, Society, Politics</i>. New York: Oxford University Press. - Boroujerdi, Mehrzad and Kourosh Rahimkhani. 2018. <i>Postrevolutionary Iran: A Political Handbook</i>. New York: Syracuse University Press. - Oxford University Press



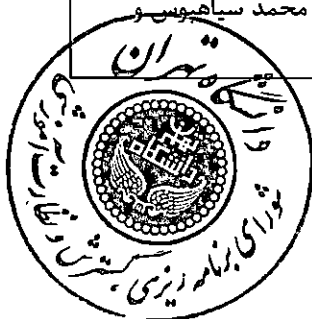
نام درس: جامعه‌شناسی فرهنگ (تغییرات فرهنگی و مسایل فرهنگی)
Sociology of culture
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم، نظریه ها، سنت های پژوهشی و حوزه های مطالعاتی در جامعه شناسی فرهنگ. بطور کلی، جامعه شناسی فرهنگ نشانگر یک نوع جامعه شناسی خاص است که به بررسی بعضی از پدیده های روزمره از جمله سبیل های فرهنگی و همچنین رویکردهای اجتماعی معماری، هنر، ادبیات و موسیقی می پردازد. فرهنگ بعنوان مفهوم کلیدی بعنوان زمینه و شکل رفتار اجتماعی با رویکردهای دیگر زندگی اجتماعی پیوند می خورد و جامعه شناسی فرهنگی بعنوان واسط میان فرهنگ و جامعه و پدیده های دیگر اجتماعی نظیر فرهنگ پذیری و یکپارچگی فرهنگی عمل می کند. در این رشته همچنین فرهنگ جوامع مدرن و چالش های آن با سنت ها و نقش فرهنگ رسانه ای مورد بررسی قرار می گیرد.
سرفصل های درس:
- کلیات: آشناسی با مفاهیم، تاریخچه جامعه شناسی فرهنگی (جلسه اول) - تعریف و آغاز شکل گیری مفهوم فرهنگ، (جلسه دوم) - مروری بر نظریه های فرهنگی (جلسه سوم، چهارم، پنجم و ششم) - نظریه های تغییر فرهنگی (جلسه هفتم) - فرهنگ توده و دموکراسی (جلسه هشتم) - تحریف فرهنگی (جلسه نهم) - باز تولید قدرت و فرهنگ (جلسه دهم) - فرهنگ و آموزش (جلسه یازدهم) - فرهنگ و مصرف و اوقات فراغت (جلسه دوازدهم) - فرهنگ و رسانه (جلسه سیزدهم)
منابع درس:
- استوارت، هال و همکاران (۱۳۹۰): درباره مطالعات فرهنگی. گردآوری و ویرایش جمال محمدی، نشر چشمه. - آزاد ارمکی، تقی (۱۳۸۷) جامعه شناسی فرهنگ، نشر علم - اسمیت، فیلیپ و رایلی، الگزاندر (۱۳۹۴): نظریه فرهنگی. ترجمه محسن ثلاثی، انتشارات علمی.
Berezin, Mabel. 2015. "Sociology of Culture" In International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, 617-21.



- Kiley, Kevin, and Stephen Vaisey. 2020. "Measuring Stability and Change in Personal Culture Using Panel Data." *American Sociological Review*, 30.
- Bourdieu, Pierre. 1993. *The Field of Cultural Production*. New York: Columbia University Press.
- Cowen, Tyler. 2002. *Creative Destruction: How Globalization is changing the World's Cultures*. Princeton, NJ: Princeton University Press.



نام درس: جامعه‌شناسی نابرابری‌های اجتماعی The Sociology of Inequality	
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:	
هدف: جامعه‌شناسی نابرابری به مطالعه حدود، ابعاد، علل و پیامد های انواع سه گانه نابرابری (اقتصادی - اجتماعی - سیاسی) می پردازد. این کلاس، با طرح مفاهیم و سنجه های اساسی در تحلیل و سنجش نابرابری اجتماعی آغاز می شود. در ادامه، نظریات عمده در تبیین انواع نابرابری ها معرفی می شوند و رویکرد های نظری رقیب مورد بررسی نقادانه قرار خواهند گرفت. در نهایت، کاربرد پذیری نظریات مربوطه در مورد ایران و راهکار های کاهش انواع نابرابری در ایران بحث خواهد شد.	
سرفصل های درس: - تعریف مقدماتی مفاهیم و بیان اهمیت مسئله نابرابری های اجتماعی - انواع نابرابری های اجتماعی - روش شناسی و سنجش انواع نابرابری ها - نظریه های قدیم و جدید اندیشمندان و جامعه شناسان در باره عدالت و نابرابری های اجتماعی - نظریه اندیشمندان اسلامی در باره عدالت و نابرابری های اجتماعی و علل پیدایش آن - نابرابری های اجتماعی در ایران	
منابع درس: - مشونیس، جان. ۱۳۹۵. مسائل اجتماعی. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر، و ارتباطات. (فصول دو تا پنج) - مدنی، سعید. ۱۳۹۶. ضرورت مبارزه با پدیده فقر و نابرابری در ایران. تهران: نشر آگاه. - رالز، جان. ۱۳۹۳. نظریه ای دریاب عدالت. ترجمه مرتضی نوری. تهران: مرکز. - سن، آمارتیا. ۱۳۹۴. اندیشه عدالت. ترجمه احمد عزیزی. تهران: نشر نی. - ربانی، رسول و ابراهیم انصاری. ۱۳۹۵. جامعه شناسی قشرها و نابرابری های اجتماعی. تهران: انتشارات سمت. - ریزمن، لئونارد و اف ماریانو انگویتا. ۱۳۸۳. جامعه شناسی قشرها و نابرابری های اجتماعی. ترجمه محمد قلی پور. مشهد: آوای کلک. - کمالی، علی. ۱۳۷۹. مقدمه ای بر نابرابری های اجتماعی. تهران: انتشارات سمت. - گرب، ادوارد. ۱۳۹۴. نابرابری اجتماعی: دیدگاه های نظریه پردازان کلاسیک و معاصر. ترجمه محمد سیاهپوش و احمد غروی زاد. تهران: نشر معاصر.	



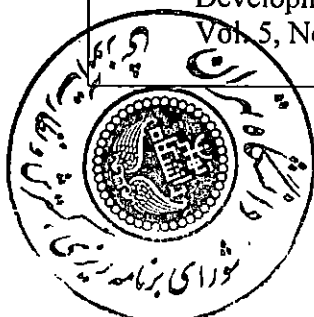
- مالشویچ، سنیشا. ۱۳۹۱. جامعه شناسی قومیت. ترجمه یعقوب احمدی و حسین محمدزاده. کرمانشاه: جهاد دانشگاهی.

- ملک، حسن. ۱۳۹۱. جامعه شناسی قشرها و نابرابری های اجتماعی. تهران: دانشگاه پیام نور.

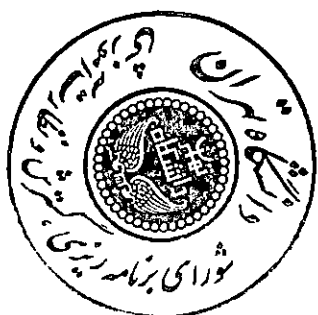
- Fraser, Nancy. 2004. "Recognition, Redistribution and Representation in Capitalist Global Society: An Interview with Nancy Fraser". *Acta Sociologica* 47(4):374-82.
- Salehi-Isfahani, Djavad. 2009. "Poverty, Inequality, and Populist Politics in Iran". *Journal of Economic Inequality*. 5-28.
- Salehi-Isfahani, Djavad. 2016. "Long term trends in poverty and inequality in Iran". Posted on March 29, 2016 at: <https://djavadsalehi.com>.



نام درس: جامعه‌شناسی شبکه و فضای مجازی	Sociology of Network and Cyberspace
تعداد واحد: ۲	
نوع واحد: نظری	
پیشنیاز:	
هدف:	با توجه به این واقعیت که کنش‌های متقابل در جامعه امروزی به شکل فزاینده‌ای در حال اطلاعات‌ساز شدن (information-intensive) است، این درس می‌کوشد، دانشجویان جامعه‌شناسی را با ابعاد و پیامدهای توسعه عالمگیر فن‌آوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی آشنا سازد و مصادیق و دلالت‌های این پدیده را برای جامعه ایران بازشناسی کند.
سرفصل‌های درس:	- تعریف جامعه اطلاعاتی و عناصر اساسی و ویژگی‌های آن: دیجیتالی شدن اطلاعات، پیدایش فرهنگ رسانه‌ای، مخاطرات و تهدیدهای جامعه اطلاعاتی، آینده جامعه اطلاعاتی، رابطه جامعه‌شناسی و جامعه اطلاعاتی - حوزه اجتماع و فرهنگ: جامعه‌پذیری در جامعه اطلاعاتی، جهانی شدن فرهنگ، مذهب در جامعه اطلاعاتی - حوزه اقتصاد: اقتصاد اطلاعاتی و اقتصاد اطلاعات، تکنولوژی اطلاعات و بازسازی سرمایه، نیروی کار جهانی - حوزه سیاست: دموکراسی و سیاست ملی و محلی در جامعه اطلاعاتی، مالکیت اینترنت و پیامدهای سیاسی و اجتماعی آن، افزایش آزادی‌های بیان در جامعه اطلاعاتی، انحصاری کردن اطلاعات و نابرابری در اینترنت، آمریکایی شدن جامعه اطلاعاتی - حوزه دانش و آموزش: آموزش، رسانه‌های آموزشی، کتاب دیجیتالی، سواد رسانه‌ای، جامعه اطلاعاتی در ایران، اینترنت و زبان فارسی - جوانان و جامعه اطلاعاتی: تغییر در جامعه‌پذیری رسمی و غیررسمی، سبک زندگی و هویت اجتماعی، مسائل جنسی جوانان و جامعه اطلاعاتی، مشارکت اجتماعی جوانان در جامعه اطلاعاتی، آسیب‌های اجتماعی جوانان و جامعه اطلاعاتی، جوانان و اوقات فراغت در جامعه اطلاعاتی
منابع درس:	- محسنی، منوچهر. ۱۳۹۳. جامعه‌شناسی جامعه اطلاعاتی. تهران: نشر دیدار. - اژدری، بهناز. ۱۳۹۶. هویت ملی و جامعه اطلاعاتی: آسیب‌شناسی بعد سیاسی هویت ملی در عصر جامعه اطلاعاتی. تهران: نگاه معاصر. - حسن، رابرت. ۱۳۹۹. جامعه اطلاعاتی. ترجمه داود آقارفعی. تهران: انتشارات ثانیه. - Webster, Frank. 2014. Theories of the Information Society. Routledge - Becla, Agnieszka. 2012. Information Society and Knowledge-based Economy – Development Level and the Main Barriers – some Remarks, <i>Economics & Sociology</i>, Vol. 5, No 1, pp. 125-132.



نام درس: جامعه‌شناسی مشروطه
A Sociological Analysis of the Constitutional Revolution
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنیاز:
هدف:
ریشه یابی زمینه های اجتماعی انقلاب مشروطه در ایران. مقایسه انقلاب مشروطه، به عنوان اولین انقلاب فراگیر در راستای مطالبه مردمسالاری در ایران با سایر انقلابات معاصر خود در کشور های دیگر (روسیه، عثمانی، پرتغال، مکزیک، چین). بررسی تاثیرات انقلاب مشروطه بر جنبش های اجتماعی و سیاسی بعد از آن در ایران معاصر
سرفصل های درس: - زمینه تاریخی و اجتماعی (داخلی) انقلاب مشروطه - زمینه ژئوپولیتیک و بین المللی انقلاب مشروطه (مطالعه انقلاب مشروطه در بستر مواجهه ایران با غرب) - بررسی دلایل افول و شکست نهضت مشروطه - تاثیرات نهضت مشروطه بر سایر جنبش های اجتماعی در ایران معاصر
منابع درس: - فرهادی، احسان، عباس کشاورز، علی مرشدی زاده و عباس نعیمی. ۱۳۹۲. تحلیلی جامعه شناختی از منافع گروه های انقلابی در انقلاب مشروطه. جستارهای سیاسی معاصر: سال چهارم بهار ۱۳۹۲ شماره ۷. - آفاری، ژانت. ۱۳۸۵. انقلاب مشروطه ایران. ترجمه رضا رضایی. تهران: نشر بیستون. - رمضان نرگسی، رضا. ۱۳۹۳. تبیین جامعه شناختی انقلاب مشروطه: کوششی در تحلیل تغییرات اجتماعی تاریخ معاصر (مشروطه). انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره). - Abrahamian, Ervand. 1979. The Causes of the Constitutional Revolution in Iran. International Journal of Middle East Studies: Vol. 10, No. 3, pp. 381-414.



نام درس: جامعه‌شناسی اخلاق اجتماعی
Sociology of Social Morals (morality)
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیشنیاز:
هدف: این واحد درسی می‌کوشد دانشجویان را با تأثیرات معاصر و تاریخی اخلاق بر جامعه آشنا سازد. سوال اول آن است که کد های اخلاقی که جامعه و کنشگران از آنها پیروی می‌کنند چگونه در بستر اجتماعی، تولید می‌شوند. دوم آنکه دستورالعمل‌های و آموزه‌های اخلاقی چطور در طول زمان تغییر می‌کنند. همچنین سعی خواهد شد به این سوال پاسخ داده شود که رابطه اخلاق اجتماعی و آموزه‌های دینی چیست. این واحد درسی همچنین به بحث فروپاشی اخلاقی جامعه و مکانیزم‌های بازسازی نظام اخلاقی خواهد پرداخت. رابطه و پارادوکس‌های اخلاق اجتماعی و پیگرد نفع فردی نیز از دیگر موضوعاتی است که در این درس بررسی خواهد شد.
سرفصل‌های درس: - مقدمه‌ای در باب اخلاق و فلسفه اخلاق - اخلاق اجتماعی و فرهنگ - نظریات اخلاق اجتماعی - رابطه طبقه اجتماعی و اخلاق - رابطه اخلاق و نهاد های اجتماعی - فروپاشی اخلاق اجتماعی - مروری بر پژوهش‌های حوزه اخلاق اجتماعی در ایران
منابع درس: - جوادی یگانه، محمدرضا. ۱۳۹۵. خلیقات منفی ایرانیان: خصلت ملی یا وضعیت اجتماعی؟ در: غلامرضا غفاری و محمدرضا جوادی یگانه (گردآورندگان)؛ گزارش وضعیت اجتماعی کشور. جلد دوم: جمعیت، خانواده، خلیقات اجتماعی، دینداری. تهران: شورای اجتماعی کشور و پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. صص ۲۶۱-۳۲۲. - حاجیان، ابراهیم. ۱۳۹۳. جامعه‌شناسی اخلاق (تحلیل وضعیت اخلاق اجتماعی در جامعه ایران). تهران: انتشارات جامعه‌شناسان - ابونیا عمران، فرحناز. ۱۳۸۸. اخلاق و سرشت ایرانیان. آمل: انتشارات ورسه. - جوادی یگانه، محمدرضا. ۱۳۸۳. دوراهی اجتماعی و عوامل موثر بر رفتار مردم در این موقعیت. رساله دکتری جامعه‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس - Bellah, Robert N. 1975. Emile Durkheim on Morality and Society. Chicago: University of Chicago Press. - Hunt, Lynn. 2007. Inventing Human Rights: A History. New York: Norton. - Thomas, Ward. 2001. The Ethics of Destruction: Norms and Force in International Relations. Ithaca: Cornell University Press. - Wolfe, Alan. 2001. Moral Freedom: The Search for Virtue in a World of Choice. New